

Právo původních obyvatel na vlastnictví půdy a Nonhle Mbuthumaová (Jihoafrická republika)

Na světě je více než 5000 různých kmenů původních obyvatel, kteří mluví více než 4000 jazyky. Mají rozdílné tradice a zvyky, ale často je spojuje nepříjemná realita: ničení jejich půdy, odmítání kultur, fyzické útoky. Původní obyvatelé často čelí utlačování a diskriminaci před zákonem. Území, na kterém žijí, je obvykle bohaté na suroviny, a tudíž plundrováno a znečišťováno vládami i soukromými firmami. Spousta lidí je také skrze vládní nařízení a ozbrojené konflikty násilně vystěhovávána.

Původní obyvatelé přitom sami sebe vnímají jako ochránce a opatrovníky své půdy, která se váže k jejich historii a způsobu života. Přijít o půdu proto mnohdy znamená ztrátu identity.

Právo původních obyvatel na půdu je chráněno Deklarací pro práva původních obyvatel (UNDRIP), podle které mohou "vlastnit, využívat, rozvíjet a kontrolovat území, které jim náleží, skrze tradiční vlastnictví nebo tradiční užívání". Přesně tohoto práva se domáhá Nonhle Mbuthumaová ve svém boji proti těžbařské společnosti na území předků.

Nonhle je součástí tradiční komunity Amadiba, která má právo na území ve východní části Jižní Afriky. Na tomto území chce nyní důlní společnost těžít titan. Pokud dostane povolení, na 5000 lidí přijde o domy, živobytí i smysl života. Nonhle proto založila spolek Amadiba Crisis Committee, aby na obranu půdy spojila lidi z pěti vesnic. Od té doby čelí neustálým výhrůžkám, a dokonce přežila pokus o vraždu.

I přesto se Nonhle nevzdává. Je třeba podpořit původní obyvatele v ochraně dědictví, které jim patří. Amnesty International spolupracuje s Nonhle a dalšími aktivisty ve snaze zamezit vykořisťování půdy, kultury a lidských životů.